

ЛІТЕРАТУРА

1. Барболіна Т. М. Розвиток алгоритмічного й операційного мислення у процесі вивчення прикладного програмного забезпечення / Т. М. Барболіна // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2010. – № 1. – С. 19–22.
2. Бугайчук К. Л. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів / К. Л. Бугайчук // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2016. – Т. 54– Вип. 4. – С. 1–18.
3. Вдовенко В. В. Формування алгоритмічного мислення молодших школярів на уроках інформатики / В. Вдовенко // Наукові записки. Кропивницький. 2017. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. – Ч. 4. – Вип.11. — С. 23–27.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і доп.) / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
5. Дьяконов І. Зміст поняття «ціннісна орієнтація» / І. Дьяконов // Мультиверсум. Філософський альманах. – К.: Центр духовної культури, 2004. – № 43. С. 93–101.
6. Жабінець Н. В. Зміна цінностей в умовах трансформації українського суспільства / Н. В. Жабінець // Нова парадигма: альманах наукових праць. Вип. 20. – Запоріжжя, 2001. – С. 129–134.
7. Кухаренко В.М. Системний підхід до змішаного навчання // Інформаційні технології в освіті. – Херсон, 2015. – № 24. – С. 53–67.
8. Новий тлумачний словник української мови: у 3 т. Т. 3 / уклад. В. Яременко, О. Сліпушко – К.: Аконт, 2005. – 863 с.

REFERENCES

9. Barbolina T.M. Rozvytok alhorytmichnogo i operaciinogo myslennya u protsesi vyvchennya prykladnogo programnogo zabezpechennia. Kompiuter u shkoli ta simi. K., 2010. № 1. S. 19–22.
1. Bugaichuk K. L. Zmishane navchannia: teoretychnyi analiz ta strategiiia vprovadzhenntia v osvittii proces vyshchychk navchalnykh zakladiv. Informaciini tekhnologii i zasoby navchannia. 2016. T. 54. Vyp. 4. S. 1–18.
2. Vdovenko V. V. Formuvannia alhorytmichnogo myslennia molodshykh shkoliariv na urokakh informatyky. Naukovi zapysky. Serii: Problemy metodyky fizyko-matematychnoi i tekhnologichnoi osvity. Ch. 4., Vyp. 11. Kropyvnyczkyi, 2017. S. 23–27.
3. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoyi ukraiynskoyi movy (z dod. i dop.) / uklad. i gol. red. V. T. Busel, K.; Irpin: VTF “Perun”, 2005. 1728 s.
4. Diakonov I. Zmist poniattia «tsinnisna oriyentacia». Multyversum. Filozofski almanakh. K.: Tsentru dukhovnoyi kultury. 2004, №43. S. 93-101.
5. Zhabinets N. V. Zmina tsinnosteii v umovakh transformatsii ukrainskogo suspilstva. Nova paradygma: Almanakh naukovykh prac. Vyp. 20. Zaporizhzhya, 2001. S. 129–134.
6. Kukharenko V. M. Systemni pidkhid do zmishanogo navchannia. Informaciini tekhnologii v osviti. Kherson, 2015., № 24. S. 53–67.
7. Novyi tлумachnyi slovnyk ukraiynskoi movy: u 3 t. T. 3 / uklad. V. Yaremenko, O. Slipushko. K.: Akonit, 2000. 863 s.

Стаття надійшла в редакцію 27.11.2019 р.

УДК378:373.091.12.011.3–051:373.3]:811.161.2

DOI 10.25128/2415-3605.19.2.12

НАДІЯ ВАСИЛЬКІВСЬКА

ID ORCID 0000-0002-3372-7682

vasulkivska8@gmail.com

кандидат педагогічних наук, доцент

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

м. Тернопіль, вул. Максима Кривоноса, 2

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО РОЗВИТКУ ЛІТЕРАТУРНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Обґрунтовано актуальність проблеми формування творчої особистості, розвитку творчих здібностей учнів на сучасному етапі. Вказано на розвиток літературно-творчої діяльності молодших

ПРОФЕСІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ І МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГА

школярів. У зв'язку з цим наголошено на необхідності приділення належної уваги підготовці майбутнього вчителя на етапі його професійного становлення у закладах вищої освіти, доведено доцільність і можливість забезпечення підготовки майбутніх фахівців початкової освіти до розвитку літературно-творчої діяльності молодших школярів. Зазначено, що багато можливостей для реалізації окресленої мети має курс «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі». Охарактеризовано методи і прийоми літературно-творчої діяльності, з якими доцільно ознайомлювати майбутніх учителів початкової школи. Акцентовано на такому ефективному методі навчання, як сторітеллінг, приділено увагу одному з інноваційних методів навчання – створенню коміксів, охарактеризовано теорію вирішення винахідницьких завдань Генріха Альтшуллера, зокрема розроблені ним типові прийоми фантазування, проаналізовано прийоми розвитку творчої уяви, творення казок, запропоновані Дж. Родарі, охарактеризовано методику навчання творенню казок, запропоновану В. Сухомлинським.

Ключові слова: творчість, літературно-творча діяльність, молодші школярі, майбутні фахівці початкової освіти.

НАДЕЖДА ВАСИЛЬКОВСКАЯ

кандидат педагогических наук, доцент
Тернопольский национальный педагогический университет
имени Владимира Гнатюка
г. Тернополь, ул. Максима Кривоноса, 2

ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ К РАЗВИТИЮ ЛИТЕРАТУРНО-ТВОРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ

Обоснована актуальность проблемы формирования личности, развития творческих способностей учащихся на современном этапе. Акцентируется внимание на развитии литературно-творческой деятельности младших школьников. В связи с этим отмечено необходимость уделения должного внимания подготовке будущего учителя на этапе его профессионального становления в вузах, доказана целесообразность и возможность обеспечения подготовки будущих специалистов начального образования к развитию литературно-творческой деятельности младших школьников. Указано, что много возможностей для реализации намеченной цели имеет курс «Методика обучения литературно-языковой образовательной отрасли». Охарактеризованы методы и приемы литературно-творческой деятельности, с которыми целесообразно знакомить будущих учителей начальной школы. Акцентируется на таком эффективном методе обучения, как сторителлинг, уделено внимание одному из инновационных методов обучения – созданию комиксов, характеризуется теория решения изобретательских задач Г. Альтшуллера, в частности разработанные им типичные приемы фантазирования, анализируются приемы развития творческого воображения, создание сказок, предложенные Дж. Родари, дана характеристика методики обучения созданию сказок, предложенная В. Сухомлинским.

Ключевые слова: творчество, литературно-творческая деятельность, младшие школьники, будущие специалисты начального образования.

NADIYA VASYLKYVSKA

PhD in Pedagogy, Associate Professor
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National
Pedagogical University
Ternopil, 2, Maxyma Kryvonosa Str.

FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS' TRAINING IN DEVELOPMENT OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN'S CREATIVE ACTIVITY IN LITERATURE

The article substantiates the importance of forming a creative personality, developing students' creative abilities at the current stage of education development. The enhancement of primary students' creative activity in literature is focused on. Therefore, the author emphasizes the necessity to pay due attention to the preparation of the future teachers at the stage of their professional formation at higher institutions. The feasibility and possibility to provide training for future primary education specialists on the development of primary students' creative activity has been demonstrated. The author states that in order to achieve the mentioned aim, the course «The methodology of teaching the educational domain of language and literature» has been designed for the

students of the specialty «Primary Education», 013 of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. The course consists of the following main parts (modules): «Methodology of teaching literacy», «Methodology of teaching language theory», «Methodology of speech development», «Methodology of teaching literature». Each module is dedicated to train teachers to develop primary schoolchildren's creative activity in literature. The article describes the methods and techniques of creative activity in literature which future primary school teachers should be familiarized with. The author focuses on such an effective method of teaching as story-telling; pays attention to one of the innovative teaching techniques, namely, the comics creation; characterizes the theory of solving the inventive problems of Henry Altshuller, in particular, developed by him typical fantasizing techniques; analyzes the techniques of creative imagination, the creation of fairy tales, proposed by Gianni Rodari; describes the method of teaching how to make up fairy tales, invented by Vasil Sukhomlinsky. The article draws relevant conclusions and outlines prospects for further research.

Keywords: *creativity, creative activity in literature, primary schoolchildren, future specialists in primary education.*

Рушійним фактором розвитку сучасного суспільства, особливо у такій складний період, який характеризується стрімкими змінами політичного, соціально-економічного і духовного устрою, є творча особистість, здатна гнучко використовувати набуті знання в різних життєвих ситуаціях, діяти в нестандартних умовах. Викликами часу зумовлено розроблення Концептуальних засад реформування середньої освіти – документа, «який проголошує збереження цінностей дитинства, необхідність гуманізації навчання, особистісного підходу, розвитку здібностей учнів, створення навчально-предметного середовища, що в сукупності забезпечують психологічний комфорт і сприяють вияву творчості дітей» [6, с. 11].

Розвиток творчих здібностей учнів в різних сферах діяльності є однією з найактуальніших проблем для сучасної школи. На цьому аспекті модернізації освітньої галузі України акцентовано в законодавчих, концептуальних документах нашої держави: Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (2013), Закон України «Про освіту» (2017), Нова Українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи (2016), Державний стандарт початкової освіти (2018) та ін.

За визначенням В. Сухомлинського, творчість у прямому розумінні цього слова – створення духовних і матеріальних цінностей високої суспільної значущості – є вершиною духовного життя людини, показником найвищого ступеня розвитку її інтелекту, почуттів, волі [10, с. 278]. Творчих людей, на думку О. Савченко, відрізняє особливе вміння бачити і чути те, чого не помічають інші, тонше відчувати, яскравіше висловлюватися тому треба змалку пробуджувати у дітей невід’ємні якості творчої людини [8, с. 110]. «У початковій школі розвиток здібностей дітей, їх творче ставлення до виконання різних завдань визначено як передумову всебічного розвитку і виховання, творчого самовираження дитячої особистості», – пише науковець [7, с. 194].

Особливе місце серед видів художньо-творчої діяльності посідає літературно-творча діяльність. Це зумовлено своєрідною, неповторною роллю мовлення в житті індивіда і людства загалом. Літературна творчість у дитячі роки є необхідною умовою та ефективним засобом, який допомагає розкрити творчі здібності школярів. На цьому неодноразово акцентували у своїх працях Я. Коменський, К. Ушинський, О. Духнович, О. Потебня, С. Русова, В. Сухомлинський та інші. Дослідженням художньо-творчої діяльності дітей займалися такі науковці, як А. Богуш, І. Волощук, Н. Гавриш, Н. Миропольська, О. Музика та інші науковці. Розвитку духовно-творчого потенціалу учнів початкової школи надають значної уваги провідні українські методисти М. Вашуленко, Н. Комарівська, С. Луців, Л. Рондяк, О. Савченко, М. Явоненко та інші провідні українські методисти.

Як стверджує М. Коновальчук, літературна творчість дітей визначається науковцями як самостійний, специфічний та унікальний вид художньої творчості, що втілюється у процесі мовлення. Він характеризується проявом бажання і здібностей «сказати своє слово» (В. Сухомлинський), виразити своє світобачення через художній текст. Літературно-творча діяльність молодших школярів – це спеціально організована, зумовлена мотивацією діяльність, в якій через створення різних типів текстів відповідно до літературно-мовленнєвих норм дитина відображає почуття, уявлення, враження, образи уяви, що виникли під час сприймання довкілля, читання художніх творів тощо [5, с. 16].

Щоби кожна дитина могла реалізувати свої творчі можливості, необхідним є розумне керівництво з боку вчителя. Він повинен бути підготовленим до формування і розвитку творчої особистості дитини. С. Сисоєва характеризує творчого вчителя як особистість з високим ступенем розвинутості мотивів, характерологічних особливостей і творчих умінь, що сприяють успішній творчій педагогічній діяльності, і котра внаслідок спеціальної професійної підготовки і постійного самоудосконалення набуває знань, умінь і навичок педагогічної праці, оволодіває фаховими вміннями щодо формування творчої особистості учня в навчально-виховному процесі [9, с. 197]. Саме тому варто приділяти належну увагу підготовці майбутнього вчителя на етапі його професійного становлення у ЗВО.

Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що вивченню проблеми педагогічної освіти надавалася належна увага. Зокрема, дослідження таких науковців, Л. Варзацька, М. Вашуленко, В. Моляко, К. Пономарьова, О. Савченко, Т. Сущенко та ін., присвячені діяльності педагога, спрямованій на творчий розвиток учнів у навчально-виховному процесі. Однак проблема підготовки майбутніх учителів початкової школи до літературно-творчого розвитку молодших школярів ще недостатньо досліджена як у теоретичному, так і в методичному аспектах.

Мета статті полягає у визначенні методичного забезпечення підготовки майбутніх фахівців початкової освіти до розвитку літературно-творчої діяльності молодших школярів.

Багато можливостей для реалізації окресленої мети має курс «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі», який викладається студентам спеціальності 013 Початкова освіта в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка. Інформаційний обсяг цієї навчальної дисципліни передбачає розгляд таких основних розділів (модулів): «Методика навчання грамоти», «Методика навчання мовної теорії», «Методика розвитку мовлення», «Методика навчання літературного читання», кожен з яких має певні можливості для того, щоб готувати студентів до розвитку літературно-творчої діяльності молодших школярів.

Ефективним методом навчання і виховання, з яким варто ознайомлювати майбутніх учителів початкової школи, є сторітеллінг (анг. *storytelling* – розповідання історій). Це технологія створення та передання інформації у вигляді цікавої історії. Сторітеллінг – це мистецтво розповісти історії, засіб розвитку (мовлення, мислення, уяви), навчання (допомагає легко, доступно, цікаво засвоїти програмовий матеріал), виховання (сприяє розвитку особистісних якостей, посилює ефективність спілкування у класі та ін.).

На заняттях із зазначеного курсу студенти дізнаються, що сторітеллінг може бути пасивним (коли, приміром, на початку вивчення теми учитель у формі розповіді подає нові правила) і активним (коли, наприклад, учні самостійно створюють історії на етапі закріплення знань). Майбутні педагогидовідуються про складові написання історії, алгоритм (правила) складання, варіанти сюжетів, ознайомлюються з методикою використання сторітеллінгу на уроках.

Опрацюючи модуль «Методика навчання грамоти», студенти знаходять цікаві історії про звуки і букви, слова і речення, які можна розповісти першокласникам, на заняттях з модуля «Методика вивчення мовної теорії» використовують у фрагментах уроків історії про Країну морфологію, синтаксис тощо. З метою навчання майбутніх учителів самостійного творення історій у «Робочих зошитах з методики навчання мовної теорії» їм пропонують завдання скласти для учнів початкової школи відповідні казки, як от: про типи текстів, про країну звуків [1, с. 6, 16].

Новим явищем у нашій дидактиці є створення коміксів, які можна розглядати одним з інноваційних методів навчання. Створення коміксів є засобом підвищення мотивації до навчання, посилення ініціативності та самостійності учня, сприяє розвитку творчості, самореалізації та самоствердження дитини.

На заняттях з методики навчання української мови майбутні вчителі початкової школи дізнаються, що учнів можна навчити творити комікси за мотивами казок, оповідань, а можна навчати створювати комікси самостійно. З цією метою практикують такі види робіт: 1) до послідовності малюнків дописати в порожніх «хмаринках» речення, щоб утворилось зв'язне висловлювання; 2) доповнити комікси завершальними «кадрами»; 3) придумати власні комікси:

а) працюючи у групах, створювати частини сюжету, які потім об'єднують і прочитують;
б) творити комікси самостійно тощо.

Звичайно, щоб майбутній учитель зміг навчати дітей творити комікси, треба, щоб він не лише знав методику навчання учнів початкової школи, а й пробував виконати цю роботу самостійно. Творчі завдання такого виду студентам пропонують під час вивчення модуля «Методика навчання літературного читання».

Розвитку творчої особистості великого значення надавав учений-дослідник, письменник-фантаст Г. Альтшуллер. Його теорія вирішення винахідницьких завдань (ТРВЗ) ставить пріоритетною метою розвиток творчих здібностей і може бути використана в галузі психології, педагогіки, культури. Розроблені ученим прийоми фантазування (ТПФ) мають «навчити дітей робити фантастичні перетворення об'єкта за певною ознакою» [11, с. 45].

Студенти ознайомлюються з типовими прийомами фантазування, які можна використати з метою розвитку літературно-творчої діяльності молодших школярів. Ось деякі з них: 1. Прийом «збільшення – зменшення», суть якого полягає у зміні будь-якої ознаки об'єкта в бік її збільшення чи зменшення, як-от: збільшення чи зменшення ознаки розміру (Хлопчик-Мізинчик, Велетень) чи кількості, чи специфічної ознаки. 2. Прийом «Оживлення – скам'яніння», коли неживе стає живим, а живе – нерухомим. Приміром, прийом «оживлення» матеріалу: живе дерево – Буратіно, живе тісто – Колобок, живий сніг – Снігуронька, живий метал – Дроворуб..., а прийом статичності – спляча царівна [11, с. 51]. Студенти пробують також використовувати прийоми «Ділення – об'єднання», «Перетворення ознак часу», «Спеціалізація – універсалізація», «Навпаки» у процесі опрацювання модуля «Методика навчання літературного читання».

Великої уваги розвитку фантазії, «творчого начала в дітей» надавав відомий дитячий письменник-фантаст Дж. Родарі, який вважав, що всі повинні вільно володіти словом: «Не для того, щоб усі були художниками, а для того, щоб ніхто не був рабом» [4, с. 15].

Автор «Граматики фантазії» розробив багато прийомів, які можна використовувати для розвитку творчої уяви. На заняттях з методики розвитку мовлення і методики навчання літературного читання студенти дізнаються про найголовніші з них, як-от: «Довільний префікс» (довільне додавання до слова префікса, який деформує слово, стимулює мовленнєву свободу, включає фантазію). Наприклад: мелоручка (ручка грає мелодію), відеостілець (показує відео, коли сісти на нього) та ін.; 2) «Що було б, якби...?» – техніка «фантастичних гіпотез» виражається у формі цього запитання. Для його постановки поєднують будь-які два слова, наприклад, *будинок, літати*. Утворюємо гіпотезу: «Що було б, якби будинок почав літати?» та ін.

Дж. Родарі надавав великого значення творенню лімерика (англ. варіант нісенітниця), конструюванню загадки, творенню казок. Він вважав, що казка допомагає виховати розум людини, збагатити її уяву. Автор рекомендував цікаві прийоми фантазування, які можна використати для навчання учнів творити казки. Цікавими прийомами творення казок, які можна використовувати з учнями початкових класів, є, наприклад: «Казка навиворіт», «Салат із казок», «Казка-калька», «А що було потім?» та багато інших.

На заняттях курсу студенти вправляються у використанні згаданих прийомів фантазування, пишучи фрагменти уроків чи конспекти. Приміром, опрацьовуючи модуль «Методика розвитку мовлення», майбутні учителі вчать скласти конспекти уроків за зошитом розвитку мовлення, використовуючи прийом «Біном фантазії» [3, с. 52–55], пробують скласти з учнями вірші [3, с. 39–41], загадки [3, с. 42–44]. А в ході вивчення модуля «Методика навчання літературного читання», опрацьовуючи книгу Дж. Родарі «Грамматика фантазії», пишуть анотацію до книги, виписують прийоми фантазії [2, с. 15], намагаються придумати і записати якусь чарівну казку для учнів початкових класів [2, с. 19].

Щоб підготувати студентів до розвитку літературно-творчої діяльності молодших школярів, ознайомлюємо майбутніх фахівців початкової освіти з творчістю В. Сухомлинського – видатного українського педагога, майстра педагогічної публіцистики, який неодноразово звертав увагу у своєму творчому доробку на розвиток дитячої творчості. Він вважав творчість «діяльністю, в яку людина вкладає немовби частинку своєї душі, і чим більше вона вкладає, тим багатшою стає її душа» [10, с. 507]. Особливої ваги у розвитку дитячої особистості Василь Олександрович надавав словесній творчості. Красу слова він порівнював з іскрою, яка запалює вогник думки, а поетичне слово вважав еліксиром для дитячого мозку, повітрям для крил

думки [10, с. 183]. Невичерпним джерелом натхнення великий педагог вважав спілкування з природою. Навчити дитину бачити і відчувати прекрасне в ній, стимулювати розповіді про красу довкола – учений визначав одним із найважливіших завдань учителя. «Ведіть дітей до першоджерела радості мислення. Ждіть тієї щасливої хвилини, коли натхнення оволодіє душею найслабкішого й несміливого. За найбільшу творчу знахідку в своїй педагогічній майстерні вважайте ту мить, коли дитина сказала *своє слово*», – писав він [10, с. 509].

Наукові роздуми, методичні рекомендації В. Сухомлинського щодо організації сприятливого для розвитку дитячої творчості навчання і сьогодні мають величезне значення для теоретичного і практичного вирішення проблем дитячої творчості. Одним із важливих засобів розвитку літературно-творчої діяльності дітей, на якому науковець акцентував особливу увагу педагогів, є використання казки. За словами вченого, краса рідного слова, його чарівна сила розкривається передусім у казці. Педагог називав казку колискою думки, радістю мислення. «Поетичне звучання рідного слова стає музикою для дитини тоді, коли вона сама бере в руки інструмент, сама творить музику, бачить, відчуває, як її музика впливає на інших людей», – зазначав він [10, с. 520]. В. Сухомлинський наголошував на тому, що створюючи казку дитина переживає радість творення, може вільно висловлювати свої думки і почуття, виявити свої мовленнєві здібності. Звичайно, діти не зможуть самостійно оволодіти необхідними прийомами складання казок, цього їх треба навчати у процесі творчої діяльності під керівництвом дорослого. Як вказував педагог, творчість учителя, думка, втілена в художнє слово, є іскринкою, що запалює вогник дитячої творчості [10, с. 512].

На заняттях з «Методики навчання мовно-літературної освітньої галузі», зокрема в ході опрацювання модулів «Методика навчання літературного читання» і «Методика розвитку мовлення» студенти, наслідуючи великого педагога, враховуючи його настанови і рекомендації, творять казки на основі спостережень за природою, різними життєвими ситуаціями. Наведемо приклад казки, написаної студенткою на занятті після прослухання казок, які творив Василь Олександрович.

Подаємо оригінал викладу, без правок.

Жила-була дівчинка. Не було в неї ні мами, ні тата, ні сестри, ні брата. Тільки старенька бабуся, яка вже давно лежала хвора. Важко жилося дівчинці й бабусі. Правда, добрі люди не залишали їх у біді: час від часу навідувались, приносили поїсти, рубали дрова, щоб у печі натопити. А були такі дні, що їй не було що поїсти, то їй онучка з бабцею сиділи голодні.

Одного разу дівчинка пішла до лісу назбирати якихось плодів, ягідок. Довго йшла, аж натрапила на стареньку напіврозвалену хатину. Заходить, а там ... багато золота, коштовного каміння, дорогого вбрання... А в самому куточку хатини на старенькому стільчику стояв аркуш паперу, на якому було написано: «Вкажи, що хочеш для себе, але тільки одне...». І поруч лежала ручка. Але не проста, а чарівна, яка бажання виконує. Взяла дівчинка ту ручку, а що писати – не знає. І діамантів хотіла б, і вишуканого вбрання, і золота... Але враз згадала про хвору бабусю і вже, не задумуючись, написала: «Хочу, щоб моя бабця була здорова».

З порожніми руками поверталася дівчинка додому, а прийшовши до хати, не повірила своїм очам. У домі було повно всякого добра: і золота, і коштовностей, і одягу... А головне – на неї чекала найдорожча в її житті людина – бабуся – жива і здорова. Вона клопоталася у приготуванні їжі. Дівчинка дуже зраділа, підбігла до бабусі, обняла і поцілувала рідненьку.

З того часу онучка з бабусею живуть-поживають і біді не знають.

Наталя Д.

Студентський вік є сприятливим періодом для розвитку професійних якостей майбутнього фахівця, його самореалізації, що є вищим рівнем розвитку особистості. Це стає можливим завдяки творчій діяльності і життєтворчості особистості. З огляду на це формування освіченої, творчої особистості є одним з найважливіших завдань реформування освіти в Україні. Від професійної майстерності вчителя, його підготовки до формування і розвитку творчої особистості дитини залежить ефективність творчого розвитку учнів. Тому така велика увага приділяється дослідженню творчої діяльності вчителя, розвитку його особистості на етапі вузівської професійної підготовки.

Дослідження сприяло виявленню нових перспективних проблем, що заслуговують спеціального вивчення. До них належить, зокрема, розробка методики розвитку літературно-творчих здібностей молодших школярів засобами малих фольклорних форм.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васильківська Н. А. Робочий зошит з методики навчання мовної теорії: навч. посібник / Н. А. Васильківська. – Тернопіль: Вектор, 2019. – 44 с.
2. Васильківська Н. А. Робочий зошит з методики навчання літературного читання: навчальний посібник / Н. А. Васильківська. – Тернопіль: Вектор, 2019. – 60 с.
3. Вашуленко М. С., Васильківська Н. А. У світі рідного слова. Зошит із розвитку мовлення. 3 клас / М. С. Вашуленко, Н. А. Васильківська. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2014. – 64 с.
4. Джанни Родари. Грамматика фантазии. Введение в искусство придумывания историй. – М.: Прогресс, 1978. – 216 с.
5. Коновальчук М. Розвиток творчості молодших школярів: Система літературних завдань / М. Коновальчук. – К.: Шкільний світ, 2010. – 120 с.
6. Нова українська школа: поради для вчителя / За заг. ред. Н.М. Бібік. – К.: Літера ЛТД, 2018. – 160 с.
7. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової освіти: посібник для вчителів і методистів початкового навчання. – 2-ге вид., доп., перероб. / О. Я. Савченко. – К.: Богданова А. М., 2009. – 226 с.
8. Савченко О. Я. Методика читання у початкових класах: посібник для вчителя / О. Я. Савченко. – К.: Освіта, 2007. – 334 с.
9. Сисоева С. О. Підготовка вчителя до формування творчої особистості учня / С. О. Сисоева. – К.: Поліграфкнига, 1996. – 406 с.
10. Сухомлинський В. О. Вибрані твори. В 5-ти т. Т. 1. – К.: Радянська школа, 1976. – 654 с.
11. Сходінками творчості. Методика ТРВЗ в початковій школі / Автори упорядники: О. В. Лесіна, В. П. Телячук. Х.: Вид. група «Основа»: «Триада +», 2007. – 112 с.

REFERENCES

1. Vasykivska N. A. Robochi zoshyt z metodyky navchannia movnoi teorii: navch. posibnyk. [Workbook on methods of teaching language theory]. Ternopil: Vektor Publ., 2019. 44 p.
2. Vasykivska N. A. Robochy zoshyt z metodyky navchannia literaturnoho chytannia: navchalnyy posibnyk. [Workbook on methods of teaching literary reading]. Ternopil: Vektor Publ., 2019. 60 p.
3. Vashulenko M. S., Vasykivska N. A. U sviti ridnoho slova. Zoshyt iz rozvytku movlennia. 3 klas. [In the world of the native word. Workbook on speech development. Grade 3]. Kiev: Osvita Publ., 2014. 64 p.
4. Dzhanni Rodari. Gramatika fantazii. Vvedenie v iskustvo pridumyvanie istorii. [Grammar of fantasy. Introduction to the art of inventing stories]. Moscow: Progress Publ., 1978. 216 p.
5. Konovalchuk M. Rozvytok tvorchosti molodshykh shkolyariv: systema literaturnykh zavdan. [Development of creativity of younger students: system of literary tasks]. Kiev: Shkilnyy svit Publ., 2010. 120 p.
6. Nova ukraiyinska shkola: poradnyk dlya vchytelya. [New Ukrainian School: Teacher's Advisor]. / Za zah. red. Bibik N. M. Kiev: Litera LTD, 2018. 160 p.
7. Savchenko O. Y. Vykhovnyy potentsial pochatkovoyi osvity: posibnyk dlya vchyteliv i metodystiv pochatkovoho navchannia. [Educational potential of primary education]. 2-he vyd., dopovn., pererob. Kiev: Bohdanova A. M., 2009. 226 p.
8. Savchenko O. Y. Metodyka chytannia u pochatkovykh klasakh: Posibnyk dlya vchytelya. [Methods of reading in primary grades]. Kiev: Osvita Publ., 2007. 334 p.
9. Sysoyeva S. O. Pidhotovka vchytelya do formuvannia tvorchoyi osobystosti uchnya. [Preparing the teacher for the formation of the student's creative personality]. Kiev: Polyhrafknyha Publ., 1996. 406 p.
10. Sukhomlynsky V. O. Vybrani tvory. [Selected works]. V 5-ty t. T. 1. Kiev: Radyanska shkola Publ., 1976. 654 p.
11. Skhodynkamy tvorchosti. Metodyka TRVZ v pochatkovii shkoli [Steps of creativity. The methodology TRVZ in primary school] / Avtory uporyadnyky: O. V. Lesina, V. P. Telyachuk. Kharkiv: Osнова Publ: Triada + Publ, 2007. 112 p.

Стаття надійшла в редакцію 18.11.2019 р.